VERORDENING PARTICIPATIE EN UITDAAGRECHT OIRSCHOT 2027

De raad van de gemeente Oirschot;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 25 augustus 2026, nummer 26.I001203

gelet op de artikelen 149 en 150 van de Gemeentewet;

gelet op de Notitie inwonerparticipatie

b e s l u i t

I. Vast te stellen de Verordening participatie en uitdaagrecht Oirschot 2027
II. In te trekken de Inspraakverordening Oirschot 2005

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a) beleidsvoornemen: voornemen van een bestuursorgaan tot het vaststellen, wijzigen, uitvoeren of evalueren van beleid;
b) bestuursorgaan: gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester, gelet op de bevoegdheid die het betreft;
c) inwoners: ingezetenen zoals bedoeld in artikel 2 van de Gemeentewet;
d) maatschappelijke partijen: organisaties zonder winstoogmerk of die geen winst uitkeren en die tot doel hebben een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving binnen de gemeente;
e) participatie: betrekken van ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van gemeentelijk beleid;
f) uitdaagrecht: recht van ingezetenen en maatschappelijke partijen om een verzoek bij het bevoegde bestuursorgaan in te dienen om de feitelijke uitvoering van een gemeentelijke taak over te nemen, als zij denken deze taak beter en goedkoper uit te kunnen voeren, als bedoeld in artikel 150, derde lid van de Gemeentewet.

Paragraaf 2. Participatie

Artikel 2. Onderwerp van participatie

1. Elk bestuursorgaan besluit ten aanzien van zijn eigen beleid of participatie wordt toegepast en ten aanzien van zijn eigen taken óf om toepassing van het uitdaagrecht kan worden verzocht.
2. Participatie wordt altijd toegepast als de wet daartoe verplicht.
3. Er is geen participatie mogelijk of er kan niet om toepassing van het uitdaagrecht worden verzocht indien:
    a. het om een lopend uitvoeringstraject of ondergeschikte herziening gaat;
    b. participatie of toepassing van het uitdaagrecht bij of krachtens wettelijk voorschrift is uitgesloten;
    c. sprake is van uitvoering van hogere regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
    d. het om de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en belastingen bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet gaat;

e. de uitkomst van participatie of toepassing van het uitdaagrecht vanwege de spoedeisendheid niet kan worden afgewacht;
f. de verantwoordelijkheid van het betrokken bestuursorgaan voor kwetsbare groepen in de samenleving zwaarder weegt; of
g. het om interne aangelegenheden van gemeente gaat.

Artikel 3. Procedure participatie

1. Op participatie is in beginsel de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.
2. Het bestuursorgaan kan voor een of meer beleidsvoornemens een andere participatieprocedure vaststellen, waarbij de aard en impact van het initiatief bepalend zijn, dit ter bepaling van het bestuursorgaan. Hierbij wordt aangesloten bij de Notitie inwonerparticipatie (**bijlage 1**).

Artikel 4. Eindverslag participatie

1. Bij grote initiatieven en projecten maakt het bestuursorgaan ter afronding van de participatie in beginsel een eindverslag op. Voor de definitie van grote initiatieven en projecten wordt aangesloten bij de categorie-indeling zoals opgenomen in de Notitie inwonerparticipatie (bijlage 1).
2. Het eindverslag bevat in ieder geval:
    a. waar, wanneer en hoe de participatie heeft plaatsgevonden;
    b. wie is uitgenodigd en met wie de dialoog is gevoerd;
    c. een samenvatting van wat tijdens de dialoog verteld is over het initiatief/plan én
    d. de reacties van betrokkenen en wat ermee gedaan is.

Paragraaf 3. Uitdaagrecht

Artikel 5. Onderwerp van uitdaagrecht

1. Elk bestuursorgaan besluit ten aanzien van zijn eigen gemeentelijke taken of hierop uitdaagrecht wordt toegepast.
2. Het bestuursorgaan wijst ingezetenen en lokale maatschappelijke partijen actief op het van toepassing zijn van het uitdaagrecht.
3. Overname van de uitvoering van de volgende taken is in ieder geval niet mogelijk:
    a. als het een lopend uitvoeringstraject of ondergeschikte herzieningen daarvan betreft;
    b. als het uitdaagrecht bij of krachtens wettelijk voorschrift is uitgesloten;
    c. als sprake is van uitvoering van hogere regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
    d. als de opdrachtwaarde boven de Europese drempelwaarde uitkomt
    e. inzake de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en belastingen bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet;
    f. als de uitvoering van een beleidsvoornemen dermate spoedeisend is dat het benutten van het uitdaagrecht niet kan worden afgewacht of
    g. als het belang van het uitdaagrecht niet opweegt tegen het belang van de verantwoordelijkheid van de gemeente voor kwetsbare groepen in de samenleving.

Artikel 6. Procedure uitdaagrecht

1. Een voorstel met betrekking tot het uitdaagrecht wordt bij het bestuursorgaan ingediend en omvat in ieder geval de volgende onderdelen:
    a. omschrijving van de gemeentelijke taak die de verzoeker wil overnemen;
    b. uitleg waarom en hoe de verzoeker deze taak beter en goedkoper kan uitvoeren;
    c. duidelijkheid over de betrokkenheid, kennis of ervaring van de verzoeker;
    d. indicatie van het draagvlak onder belanghebbenden die direct gevolgen van de uitvoering van de taak ondervinden;
    e. indicatie van de kosten die aan de uitvoering van de taak verbonden zijn;
    f. omschrijving van de manier waarop de verzoeker met de gemeente wil samenwerken of ondersteuning nodig heeft;
    g. inzicht in hoe de kwaliteit en de uitvoering van de taak op de langere termijn wordt gewaarborgd; en
    h. omschrijving van de beschikbare uitvoeringskracht, waaronder het aantal inzetbare personen en de tijd die besteed wordt aan het uitvoeren van de taak.
2. Er wordt een afschrift van het voorstel gestuurd naar de gemeenteraad.
3. Het bestuursorgaan geeft binnen 8 weken een eerste reactie op het voorstel met een indicatie van de tijd die nodig is om definitief op het voorstel te reageren en eventuele stappen die in de tussentijd worden gezet.
4. Het bestuursorgaan motiveert de definitieve reactie en stuurt dit aan de indiener, met een afschrift aan de gemeenteraad.
5. Indien het bestuursorgaan op het voorstel ingaat, leggen het bestuursorgaan en de indiener de gemaakte afspraken vast in een overeenkomst, waarin onder andere het proces, het resultaat, het budget en de looptijd worden vastgelegd.

Paragraaf 4. Slotbepalingen

Artikel 9. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2027.
2. De Inspraakverordening Oirschot 2005 blijft van toepassing op inspraakprocessen die voor de datum van inwerkingtreding zijn gestart.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22 september 2026.

De voorzitter,

De griffier,